

Paul Holes

Robin Gaby Fisher

preložila Jitka Čupová

BEZ MASKY

Můj život zasvěcený
odloženým kriminálním případům

**BEZ
MASKY**

Copyright © 2022 by Paul Holes

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Jitka Čupová, 2025

Cover © Zhivko P. Petrov, 2025

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-5444-1 (pdf)

Paul Holes

Robin Gaby Fisher

Můj život zasvěcený
odloženým kriminálním případům

přeložila Jitka Čupová

VENDETA

Obsah

Prolog	7
1 Na konci cesty	12
2 Poslední akce	20
3 Začátky	32
4 Laboratorní krysa	41
5 Kariérní posun	47
6 Násilník z East Area	51
7 U kriminálky	58
8 Případ Abernathyových	65
9 Začíná se skládat obrázek	82
10 Konec jednoho manželství	96
11 Antioch	105
12 Conaty a Giacomelli	111
13 Případ Emmona Bodfishe	124
14 Sérioví vrazi	138
15 Průlom v případě Násilníka z East Area	160
16 Postmortem	168
17 Změny	178
18 Malá vítězství	187
19 Hurikán Holes	193
20 Násilník z East Area opět na mušce	202
21 On	211
22 Jako na horské dráze	221
23 Michelle	233
24 Vraždy	252
25 Joseph James DeAngelo	256
26 Operace „Zabiják z Golden State“	271
27 Je to on?	276
28 Smysl života	279
Poděkování	289

Věnováno obětem a jejich rodinám.
A také kolegům, kteří obětovali mnohé
ve jménu spravedlnosti.

Prolog

PROSINEC 2019

Objednávám si další bourbon, čistý. Pomůže mi vypnout hlavu. Ani nevím, jak jsem se sem dostal, na tohle místo, do tohoto bodu. V jednu chvíli jsem seděl u společné večeře s přáteli, popíjeli jsme a probírali můj poslední odložený případ – znásilnění a zardoušení středoškolačky po školním valentýnském plese – a pak už jen vím, že jsme všichni nasedli do Uberu a jeli... Kam vlastně? Ani nevím. Poslední dobou se se mnou něco děje. Moc piju. Mívám noční můry o hnijících mrtvolách a budím se zbrocený potem. Podívám se na nějakou ženu, a místo abych viděl její pěkné tělo, v duchu ji rozřezávám vrstvu po vrstvě, jako kdyby ležela na pitevním stole. Dokonce i v intimních chvílích se mi před očima objeví ženská mrtvola a končím.

Lidé se mě často ptají, jak to dělám, že se dokážu oprostít od všech těch hrůz, co zažívám v práci. Částečně je to díky mé vrozené schopnosti si věci v hlavě rozškatulkovat, ukládat si myšlenky do mentálních přihrádek a vybírat z nich v danou chvíli jen to, co zrovna potřebuju. Zbytek je dílem zkušenosti a opakovaného vystavování se takovým situacím – obojího mám za sebou ažaž. Brutální scény se pro vás stanou natolik

důvěrně známými, že se dokážete přenést i přes ty nejděsivější detaily. Krev si v hlavě ukládám do kolonky věda. Myslím, že každý je schopný otupět v podstatě vůči jakékoliv hrůze, dokonce i vůči mrtvolám, když jich vídá dost, a já je mám před očima už od vysoké, kdy jsem trávil celé hodiny studiem obrázků v učebnicích patologie.

Realita je samozřejmě jiná než ty černobílé snímky ve skriptech. Na jednu stranu mám štěstí, že jsem se narodil s bystrým analytickým mozkiem, na druhou stranu mi pohled na nevinné oběti stále trhá srdce. Vyšetřování zločinu vnímám jako komplexnější úkol než pouhé pátrání po pachateli nebo skládání důkazní skládačky. Ať už je to dobře, nebo ne, pomyšlení na to, že nevinní trpí, mě dohání až na hranici posedlosti. Vždycky jsem byl ale hrdý na to, že při práci dokážu držet emoce pod kontrolou.

Což platilo až donedávna. V poslední době mám pocit, jako by všechna ta potlačovaná temnota začínala prosakovat na povrch. V přehradě se objevují trhliny. Začínám se rozpadat. A tak jsem skončil tady, v baru na Hollywood Boulevard, který se jmenuje Jumbo's Clown Room. Jo, takový podnik vážně existuje. Uvnitř je všechno červené. Červené stěny. Červená podlaha. Červený bar. Červená světla. Objednávám si další drink, kopnu ho do sebe a snažím se zapomenout na poslední případ, který mi pořád straší v hlavě.

Carla Walkerová byla teenagerka plná života a elánu, vysoká metr padesát, s pomněnkovými očima. Měla celý život před sebou. Při pohledu na její fotku bych jí hádal tak devět let, rozhodně ne sedmnáct. Na fotkách z místa činu leží v opuštěném dobytčím průchodu pod silnicí. Hlavu má tváří natočenou ke mně, oči zavřené. Nos jako knoflíček. Její výraz jako by popíral hrůzu, kterou prožila v posledních chvílích svého života. Vypadá klidně, připomíná spící panenku. Má na sobě

ty samé modré puntíkové šaty s krajkovým lemováním, které si oblékla onen večer, kdy dala rodičům pusu na rozloučenou a vyrazila na školní valentýnský ples, jenže teď jsou roztržené a pečlivě naaranžované přes holou hrud, takže od pasu dolů je nahá. Dvojice ozdobných modrých sponek je pořád na svém místě, ale její krásné světle zrzavé vlasy jsou rozčuchané a zablácené. Modré oční linky, které se prý tak usilovně snažila sladit se šaty, má rozmazané. Stopy spermatu, tmavě fialové modřiny na krku a pohmožděniný na rukou a nohou vypovídají o děsivé smrti. Prohlížím si její zranění a zkouším si představit, co se stalo. Pachatel ji brutálně zmlátil, znásilnil a zardousil a její tělo pak protáhl skrz ohradník z ostnatého drátu a pohodil jako odpadky na opuštěném místě, kde leželo téměř čtyři dny, než ho našli.

Vražda Carly Walkerové není dnes o nic blíže vyřešení než v roce 1974, kdy se odehrála. Bolest pozůstalých však i po pětadvaceti letech stále trvá. Carlinu mladšímu bratroví Jimu Walkerovi bylo v době její vraždy dvanáct let. Dneska je o něco starší než já. Když jsem se před nedávnem rozhodl tenhle odložený případ prozkoumat, setkal jsem se s Jimem na předměstí Fort Worthu v Texasu. Vyprávěl mi, že když si udělal řidičák, jezdíval potají na místo činu a po nocích v tom průchodu čekal na Carlina vraha. Měl v sobě něco, co mi rvalo srdce, a když jsem ho poslouchal, musel jsem potlačovat slzy. I po všech těch letech má pořád ve tváři bolest, jako by mu sestru zabili teprve včera. Pro jeho rodiče to prý bylo ještě horší. Oba tím v tichosti trpěli až do smrti. Matka měla v ložnici vystavenou Carlinu zarámovanou fotku a každé ráno ji hned po probuzení pohladila. Byl to její způsob, jak dceři popřát dobré ráno. To je na podobných tragédiích to nejhorší. Tolik obětí. Tolik zmařených životů. Tolik zničených rodin. Člověk se z toho naoko dostane, ale jizvy nikdy úplně nezmizí, bolest pořád číhá za rohem. Je strašné takhle žít.

Slíbil jsem Carlině rodině, že udělám, co bude v mých silách, abych její vraždu vyřešil. Bylo jasné, že můžou dojít klidu, jen

budou-li vědět, kdo ji zabil a proč. A když jsem pak stál v tom průchodu, slíbil jsem i samotné Carle, že udělám první poslední, abych toho vraha chytil. Cítím vůči ní závazek. Okolí si o mně myslí, že uvažuji věcně a chladně. Víím, že tak navelek působím, ale když se ocitnu na místě činu, je v tom pro mě cosi až duchovního. Nejenže se snažím vcítit do uvažování pachatele a oběti, což je při řešení trestných činů zásadní, ale navíc uzavírám s obětí dohodu.

A tak to bylo i v případě Carly.

Dobyččí průchod, kde vrah pohodil její tělo, stojí na opuštěném místě. Je to tunel pod silnicí uprostřed texaského venkova, asi patnáct kilometrů od města, kde Carla bydlela a chodila do školy.

Když po letech stojím na místě, kde kdysi leželo tělo, jako bych byl svědkem toho příšerného útoku. Vidím útočníka, jak stojí nad Carlou, oči mu planou vzrušením, když jí stahuje kalhotky, vytahuje podprsenku nad prsa a v poblouznění jí trhá šaty. Vidím i Carlu, oči má vytřeštěné hrůzou, srdce jí bije jako o závod, má zrychlený, plytký dech. V žilách jí koluje adrenalin, strach ji dostává do stavu „bojuj, uteč, nebo zamrzni“, ale je příliš drobná a svou silou se ani zdaleka nemůže útočníkovi rovnat. Se zběsilým výrazem ji sevře kolem krku a začne ji rdousit. Ona ho popadne za ruce a snaží se uvolnit smrtící sevření tak zoufale, až si nehty poškrábe krk. Ví, že zemře. Nemá sebelepší šanci se zachránit. Tělo jí pomalu vypovídá službu. Zevní hrdelní žíly začínají kolabovat, ale srdce dál pumpuje krev krčními tepnami do mozku, což vede k extrémnímu zvýšení tlaku v hlavě. Podle výzkumů v tomto okamžiku ztrácí oběť vědomí během šesti až deseti vteřin, ale pachatelé uvádějí, že smrt mnohdy přichází mnohem později – až za několik minut.

Skoro hmatatelně cítím, jak Carla nabírá poslední dech. Klekám si na zem a dotýkám se místa, kde měla hlavu. „Jsem tu kvůli tobě,“ říkám jí. „Nevím, jestli se mi podaří tvůj případ vyřešit, ale slibuju ti, že pro to udělám, co budu moci.“

Vím, že tenhle slib dokážu splnit.

V baru Jumbo's Clown Room je čím dál větší hluk. Hudba vyřvává a na pódium vylézají ženy v titěrných bikinách. Některé tančí kolem tyčí umístěných u baru, jiné se svůdně plouží po pódium a sbírají dolarové bankovky, které jim návštěvníci, muži i ženy, házejí pod nohy. Ti lidé to určitě myslí dobře, ale mně se to nelíbí, připadá mi to neuctivé. Nemůžu se na ty dívky ani podívat. Zajímalo by mě, jaký vedou život. Nejspíš dost nebezpečný. Víím, že bych tu neměl být – *co tady vůbec dělám?* –, a dávám ostatním znamení, že odcházím. Když si oblékám bundu, upoutá mou pozornost jedna tanečnice. Je jí tak dvacet, takže je mladší než moje nejstarší dcera. Ladným pohybem se po pódium blíží právě ke mně. Dívám se na ni a vidím její dobité tělo, jak leží rozvalené v blátivém tunelu. Přejede mi mráz po zádech. Vytáhnu stodolarovku, svinu ji do ruličky a bankovku jí podám. „Prosím,“ řeknu, když se skloní, aby si peníze vzala. „Dávejte na sebe pozor.“ Z tváře jí zmizí smyslný výraz a já v ní spatřím malou holčičku.

Zvednu se od baru, nejistým krokem vyjdu na Hollywood Boulevard a mávnu na taxík.

„Kam to bude, šéfe?“ ptá se řidič, když zapadnu na zadní sedadlo.

Už blázním, říkám si a utírám si slzy. Už z toho, kurva, blázním.

1

Na konci cesty

BŘEZEN 2018

Exmanželka mi vždycky vyčítala, že mám práci jako milenku, které dávám přednost před vším ostatním. Tyhle naše napjaté hovory z minulosti mi zněly v uších, když jsem stál v kanceláři a balil si poslední věci do krabic. *Paule, ty už jsi úplně mimo... My tě potřebujeme... I když jsi zrovna s námi, stejně jsi myšlenkami jinde.* Lori měla ve spoustě věcí pravdu. Rodině jsem se nikdy moc nevěnoval, tehdy ani teď – alespoň ne tak, jak by si moji blízcí přáli. Práce pro mě nikdy nebyla jen práce. Bral jsem ji jako povolání, poslání, které potřebuju k životu stejně jako vzduch nebo vodu. Skoro třicet let pro mě byly kriminální případy na prvním místě před vším ostatním. Vždycky se našlo nějaké místo činu, které bylo třeba ohledat, nebo útočník, kterého jsem musel dopadnout. Nejšťastnější jsem byl, když jsem se mohl hrabat v nějakém odloženém případě. Představa, že bych vyřešil něco, co se nikomu přede mnou nepodařilo, se mi zdála prostě neodolatelná. A pak jsem se najednou ocitl na konci kariéry, která zhltila celý můj dospělý život. Uteklo to jako voda.

Stál jsem a díval se na svou kancelář, na prázdné police, čistý pracovní stůl. Zhluboka jsem se nadechl. Co je to vlastně za pocit? Jsou to pochyby? Byly to jen kecy, když jsem si namlouval,

že penze nebude až tak zlá? Že konečně budu mít čas na to, abych se naučil hrát na kytaru a sjížděl kopce na horském kole? Že si najdu něco jiného, co mě bude bavit?

Moje kancelář se nacházela v areálu okresní správy v průmyslovém městě Martinez v kalifornském East Bay. Když jsem stoupal po schodech do třetího patra budovy, kde sídlí trestněprávní úsek, slunce se zrovna vyhoupllo nad obzor. Přišel jsem hodně brzy, abych si stihl sbalit věci, než dorazí kolegové. Vždycky jsem byl tiše sentimentální, zejména když něco končilo nebo už patřilo minulosti. Zrovna nedávno jsem zajel ke svému prvnímu domu a zastavil před ním. Když jsme ho s mou první ženou v roce 1992 kupovali, byla to novostavba. Právě tam jsem se naučil, jak se starat o vlastní bydlení. Za domem jsem postavil terasu a zasadil stromky, které se dnes tyčí nad střechou. Seděl jsem v autě a skoro jsem se viděl, jak tam dřepím v obýváku a hraju si se svou prvorozenou dcerou Renee, ještě moc malou na to, aby uměla sedět. Usmívá se na mě bezzubými ústy a vesele žvatlá, když ji zezadu podepírám polštářky do polosedu. Teď už má svou vlastní holčičku.

Nikdy jsem nebyl žádná plačka, ale poslední dobou přicházejí slzy bez varování, stejně jako tenkrát, když jsem odjížděl od svého dávného domova. O důvod víc rychle si sbalit věci a vypadnout odsud dřív, než přijdou ostatní. Že bych po padesátce začínal být přecitlivělý? Můj táta ve vyšším věku taky změkl a z odtazitého vojáka z povolání, který mě vychovával, se zvolna proměnil v laškujícího dědečka, co dělá na vnoučata legrační obličej. Já jsem měl v úmyslu zůstat až do konce života rozvázný a klidný, jenže můj život byl tahle práce. Těžko říct, jestli bych se rozhodl odejít do penze, nebýt štědrého kalifornského výsluhového systému, kvůli němuž by byla nerozváznost zůstat dál ve službě. V areálu okresní správy Contra Costa jsem pobýval a pracoval téměř každý den od svých dvaadvaceti let. Odehrály se tu nejdůležitější kapitoly mého životního příběhu. Každý kariérní posun. Všechny vzestupy a pády mého prvního manželství. Narození mých prvních dvou dětí.

Seznámení s mou druhou ženou Sherrie. Narození našeho syna a dcery. Tady jsem pomohl vyřešit desítky vražd. A další vraždy – ty dosud nevyřešené, ale pro mě stále živé – teď mířily se mnou domů na externím pevném disku.

Moje kancelář, odjakživa vyhrazená osobě, která za okresní státní zastupitelství dohlíží na vyšetřování případů vražd, bude zítra předána mému nástupci. Vybraný člověk zaplní prázdné police, kde se doposud rozrůstala moje sbírka knih o kriminalistice, sexuálně motivovaných vraždách a sériových vražích. Bude sedět za monitorem počítače, který jsem míval natočený stranou, aby lidé procházející kolem nezahlédli hrůzné záběry z míst činu, které se často objevovaly na obrazovce. Možná si dá tu práci a z okna s výhledem na delta řeky Sacramento setře letitou špínu. Třpyt vody mi v tu chvíli připadal až hypnotický, byť jsem si ho do té doby sotva všiml. Vždycky jsem byl příliš ponořený do práce.

Do mé působnosti spadala oblast o rozloze několika stovek kilometrů čtverečních u Sanfranciského zálivu, kde žije více než milion obyvatel, takže jsme se, pokud jde o vyšetřování trestné činnosti, měli co otáčet. Čtyři z našich měst figurovaly na seznamu FBI mezi stovkou nejnebezpečnějších míst v Kalifornii. Za svou kariéru jsem pracoval na stovkách vražd, ale posledních několik let jsem strávil téměř výhradně listováním ve spisech odložených případů. Každá oběť s sebou přináší i další poškozené – pozůstalé, kteří se musejí vyrovnat s trýznivými následky vraždy, a nic mě nedokáže motivovat víc než představa vraha, který si dál vede normální život na svobodě i poté, co jej zničil tolika jiným lidem.

V našem koutku světa nikdy nebyla nouze o padouchy a některé z nejsenzačnějších zločinů novodobé historie se z nějakého důvodu odehrály právě v okrese Contra Costa. V roce 2003 byly na pobřeží vyplaveny nejprve ostatky Laci Petersonové

a o den později i tělíčko jejího nenarozeného syna Connera. Stalo se tak čtyři měsíce poté, co Lacin manžel Scott odhodil její mrtvolu do mrazivých vod Sanfranciského zálivu. Tělo matky i jejího dítěte jsem spatřil v márnici, a i přes všechny své dosavadní zkušenosti s různými podobami zla to bylo něco, na co nikdy nezapomenu. Laci zbýval v době vraždy do porodu necelý měsíc. Jaká zrůda dokáže zabít vlastní ženu v devátém měsíci těhotenství a žít si dál i s vědomím, že ona a jejich nenarozený syn leží na dně oceánu zatíženi kusy betonu?

Šest let poté byla v našem okrese nalezena Jaycee Dugardová. Žila na oploceném dvoře svých únosců, sexuálního delikventa Phillipa Garrida a jeho ženy Nancy. Zpráva o únosu jedenáctileté dívenky, která zmizela cestou na zastávku školního autobusu nedaleko South Lake Tahoe – dvě stě sedmdesát kilometrů od místa, kde byla o osmnáct let později objevena –, obletěla v roce 1991 celou zemi. V době nalezení jí bylo už dvacet devět let a porodila Garridovi dvě děti. Osmnáct let jsme ji měli přímo pod nosem. S vyšetřovatelem Johnem Conatym jsme navštívili místo činu krátce poté, co byla Jaycee i se svými malými dětmi zachráněna. „Jak nám sakra tohle mohlo uniknout?“ zeptal se mě, když se rozhlížel po tom hrozivém, špinavém prostoru plném stanů a provizorních přístřešků, kde byla Jaycee nucena žít tak dlouho. Jediné, na co jsem se zmohl, bylo zavrtění hlavou. Neměl jsem slov.

Za všechny ty roky jsem zažil spoustu podivných zločinů. I když zrovna nešlo o můj případ, pokud jsem měl pocit, že můžu nějak přispět, ať už svými forenzními znalostmi, nebo vyšetřovatelskou zarputilostí, pokaždé jsem našel způsob, jak se do něj zapojit. Vždycky jsem věřil, že můžu objevit něco, co ti přede mnou přehlédli. Nebyla to z mé strany namyšlenost, jen jsem odmítal brát „ne“ jako odpověď. Moje současná i bývalá žena si mě vždy dobíraly, že až příliš věřím svým schopnostem. Řekl bych, že mají pravdu tak napůl. Když musím, dokážu se předvádět, ale od přírody jsem introvert a s lidmi se setkávám dost nerad. Ocitnu-li se na večírku, kde se mám bavit se

sousedý, svírá se mi žaludek. Když sedím se skupinou známých v restauraci, do hovoru se příliš nezapojuju. Jsem v tomhle trochu ostýchavka. A mluvit před velkou skupinou? První roky to pro mě byla hrůza. Teď už mám za sebou spoustu zkušeností s prezentováním významných případů, na kterých jsem se podílel, takže je to trochu lepší, ale pořád ještě potřebuju panáka bourbonu, abych vylezl na pódium.

Nejlíp mi vždycky bylo s hlavou zabořenou ve spis, když jsem pracoval na případu. Víím, že v tom, co dělám, jsem dobrý a že jsem schopný vyřešit i ty nejtěžší případy, které by pro většinu ostatních byly oříškem. I předtím, než jsem se dopracoval do této fáze, jsem nikdy nevěřil cizím úsudkům ohledně vražd. „Popřemýšlím o tom,“ říkával jsem pochybovačně. Pro tento druh práce mám výborně vyvinutý instinkt, kterým se skoro vždycky řídím. Trvá mi hodně dlouho, než přijmu něčí podnět nebo nápad. Chápu, že to může působit namyšleně, a byly doby, hlavně když jsem začínal, kdy jsem mezi kolegy nebyl moc oblíbený. Zkušení kriminalisté mi coby nováčkovi nikdy neváhali dát najevo, že překračuju svoje kompetence. Často jsem slyšel: „To není tvoje práce.“ Na to jsem vždy jen pokrčil rameny a vrhl se po hlavě do vyšetřování.

Tolik případů, a teď se všechny smrskly na pouhé soubory na externím disku o velikosti krabičky cigaret. Když se nad tím zamyslím, je to docela legrační: všechno, co zbylo z mojí dlouhé a znamenité kariéry strážce zákona, se vejde do jediné kartonové krabice o rozměrech čtyřicetkrát třicetkrát pětadvacet centimetrů. Hodil jsem do ní externí disk i s knihou o sériových vrazích, kterou mi rodiče dali k narozeninám před pětadvaceti lety, když jsem začínal. Přihodil jsem misku, vidličku a lžici, které jsem měl po ruce na veškerá jídla, co jsem jedl u psacího stolu, a světle hnědý kožený podtácek s logem firmy vyrábějící laboratorní vybavení, který přišel vhod po dlouhých dnech zakončených noční sklenkou.

Odrhl jsem kus lepicí pásky a už jsem se chystal krabici přelepit, když jsem koutkem oka něco zahlédl. Paprsky ranního

slunce se odrazilo od skla zarámovaného obrázku. Pohlédl jsem ke skřínce po straně, na které stálo několik rodinných fotografií. Málem bych na ně zapomněl. Představovaly šťastné vzpomínky, které byly v mé hlavě dávno zastíněny spisy k případům vražd a všelijakým papírováním. Můj oblíbený snímek je z doby před deseti lety, když byl můj nejmladší syn Ben ještě batole. Je to záběr nás dvou zezadu, jak spolu odcházíme z přehlídky jednotek. Já mám na sobě slavnostní uniformu úřadu šerifa – klobouk s motivem medvěda Smokeyho, zelené sako a šedé kalhoty – a Ben je v pruhovaném tričku s límečkem a kraťasech. Ručičky má od těla a pomáhá si jimi, aby se mnou udržel krok.

Na chvíli jsem se zastavil a prohlížel si tu fotku, která už byla věkem trochu vybledlá. Můj nejstarší syn z prvního manželství Nathan nedávno oslavil třiatřicáté narozeniny a já si k němu teprve teď začínám hledat cestu. Uvědomil jsem si, jak těžké je vypěstovat vztah, byť jde o vztah s vlastním dítětem, pouze na bázi telefonátů jednou týdně, které navíc začínaly i končily povídáním o videohrách. Jak jsem mohl čekat, že se mnou bude mluvit o důležitých věcech, když jsem tam nikdy nebyl, kdykoliv něco důležitého řešil? Jednou mi Nathan dokonce řekl, že si vůbec nepamatuje, že jsme kdy žili společně. Když jsem odešel, byl ještě hodně malý. Bena mám s druhou manželkou, ale i tak se obávám, že jsem pro něj i jeho sestru Juliette byl po citové stránce stejně absentujícím otcem jako pro své první dvě děti. Myslíte, že mě mrzelo, že nejsem u toho, když se učili jezdit na kole nebo když se v noci budili ze zlých snů? Teprve poslední den v práci jsem si začal uvědomovat důsledky toho, že jsem upřednostňoval kariéru před vším ostatním. Když jsem měl děti se Sherrie, byl jsem už zkušenější než v době, kdy vyrůstali Nathan a Renee – bohatší o poznatky, které přicházejí s tím, jak člověk stárne a zraje –, ale v mnoha ohledech jsem se stejně vůbec nezměnil. Od Sherrie jsem slýchal stejné stížnosti jako o pětadvacet let dříve od své první ženy Lori. Stejně jako Lori si i Sherrie vykládá moji zádumčivost jako nezájem, což ale vůbec není pravda. Prý nikdy neví, co se mi honí hlavou. I když

jsem zrovna doma, stejně jsem prý duchem nepřítomný. Jsem podle ní pořád jen „ve své hlavě“. Proč si nemůžu najít chvílku, abych si s ní a s dětmi večer zahrál nějakou deskovku? Zkoušel jsem to, ale už po pár minutách se neklidně vrtím. Několikrát táhnu figurkou nebo hodím kostkou a myšlenky se mi zatoulají k některému z případů. Ani to před nimi nedokážu skrýt. Rty se mi začnou pohybovat spolu s myšlenkami. „Už jsi zase mimo,“ řekla mi onehdy Sherrie, když si s dětmi povídala u večeře a já předstíral, že je vnímám. „Ty nás vůbec neposloucháš,“ vytkla mi. „Když si takhle mumláš sám pro sebe, vypadáš jako nějaký pomatenej stařík.“

Jediný způsob, jakým jsem se dokázal přiblížit ke svým mladším dětem, byl stejný jako s těmi staršími. Šel jsem si s nimi ven házet s míčem. Je to jako v té písničce „Cat’s in the Cradle“, kde Harry Chapin zpívá o tátovi, co má příliš práce, než aby se věnoval synovi. Kluk vyroste a otec odejde do důchodu. Zavolá synovi, že by ho rád viděl, a syn odpoví: *Rád bych přijel, tati, jen kdybych měl čas...* A otec si uvědomí: *Je úplně jako já. Můj kluk je stejnej jako já.* Vždycky se mi stáhne hrdlo, když to slyším. Je to až příliš blízko pravdě. Nedávno jsme byli se starší dcerou Renee na výletě a ona se mě vyptávala na manželství s její mámou Lori. „Proč jsi od nás odešel?“ zajímala se. „Co se stalo?“ Snažil jsem se ji uklidnit tím, že její matku budu mít vždycky rád, jen jsme se prostě brali moc mladí a časem jsme se jeden druhému odcizili. Řekl jsem jí, že to nijak nesouviselo s ní ani s Nathanem. Doufal jsem, že oba vědí, jak moc je mám rád. „Ale tati,“ namítla Renee, „vždyť ty jsi tam s náma nikdy nebyl.“

Zastrčil jsem zarámovanou podobiznu sebe a Bena do krabice a naposledy se rozhlédl po kanceláři. Potlačil jsem všechny ty pocity, které přicházejí, když něco končí, zhasl jsem a zavřel za sebou dveře. „Byl to celý můj život,“ pomyslel jsem si. S krabicí pod paží a s knedlíkem v krku jsem prošel chodbou ke schodům a pak dolů na Ward Street, do čtvrti, kde sídlí úřady městské samosprávy. Teď už to bylo všechno minulost. Úřad

šerifa, kde jsem začínal. Knihovna oddělení forenzních věd, kde jsem spával na zemi po dlouhé noci strávené na místě činu nebo pročítal spisy až do časného rána. Soudní budova, kde jsem nesčetněkrát svědčil. Věznice, kde jsem o polední pauze posiloval. Okresní státní zastupitelství, kde jsem strávil několik posledních let. Všechny pozice, které jsem v rámci různých orgánů činných v trestním řízení kdy zastával, byly v Martinezu, rodišti baseballového velikána Joea DiMaggia. Bylo to docela drsné město a od mého bydliště na venkově ve Vacaville se lišilo jako den a noc, ale byl jsem tam jako doma.

Zítřka vyplním hromadu papírů a FBI mě poučí, co můžu a nemůžu dělat jako běžný smrtelník. *Nesmíte vyzradit přísně tajné informace. Musíte chránit své zdroje.* Odevzdám zbraň a služební auto a oficiálně odejdu ze služby. A po tom všem budu mít čas se zamyslet nad nadcházející životní kapitolou. Ale věděl jsem, že než definitivně uzavřu tu stávající, ještě mi zbývá jedna věc, kterou musím udělat.

2

Poslední akce

Bylo už skoro poledne, když jsem se konečně vymotal z města s kartonovou krabicí s pozůstatky své kariéry na sedadle spolujezdce. Záři odpoledního slunce zakrýval závoj smogu, přesně jako na jaře 1990, kdy jsem jako čerstvý absolvent vysoké školy mířil na svůj první pracovní pohovor na okresní úřad šerifa. Vzpomněl jsem si, jak jsem tehdy přešel jiskřivé vlnky delty řeky Sacramento přes kilometr a půl dlouhý příhradový most a pokračoval dolů do průmyslové krajiny ropných rafinerií a čadících komínů, které lemovaly cestu do centra města, a měl jsem přitom pocit, jako bych sjížděl do pekla. Moc se to tu od té doby nezměnilo.

Propletl jsem se přes ropnou rafinerii Shell, přešel most spojující Martinez s městem Benicia a zamířil na sever k mezinárodní dálnici č. 80. V méně rušných dnech by měl být provoz krátce po poledni slabý, ale na ucpaných kalifornských silnicích méně rušné dny neexistují. Cestou k cíli mě čekal dlouhý úsek dálnice. Zpravodajské stanice žvanily o Stormy Danielsové a o jakési studii zabývající se tloustnutím Američanů. Rádio vyjma hudebních stanic moc nemusím a nejspíš odpovídám definici apolitického člověka, takže jsem dal přednost playlistu na iPodu. Muziku jsem používal jako terapii a konkrétní

hudební styl se odvíjel od mé momentální nálady. Když jsem byl rozčilený, ať už po hádce doma, nebo po nějaké neshodě v práci, pustil jsem si heavy metal. Minulý týden padla volba na Metalliku poté, co na mě vyletěla svědkyně chladnokrevné vraždy, protože jsem si dovilil zazvonit u ní doma. Neumím moc zvládat konflikty. Táta byl voják, oba rodiče byli navíc přísní katolíci, takže jsem se již v dětství naučil držet emoce pod zámek (což, jak jsem později zjistil, není moc dobré pro udržování vztahů). Obvykle jsem je pak uvolňoval v posilovně nebo – jako v případě téhle našťavané svědkyně – poslechem drsné hudby na plné pecky a bubnováním prstů o volant. Většinou jsem si ale pouštěl balady ze sedmdesátek – Billyho Joela, Jima Croceho, Neila Diamonda a tak. Nesnáším pocit, že nemám věci pod kontrolou, a teď se celý můj život ubíral kamsi do neznáma. Hned jak se prodá náš dům ve Vacaville, hodlal jsem se i s rodinou odstěhovat z Kalifornie do Colorada, abychom si užili život v horách. V té době jsem neměl jasno, jak naložím s další kariérou. Přemýšlel jsem o založení soukromé detektivní kanceláře, a jelikož jsem byl díky svým významným případům celkem mediálně známý, oslovili mě televizní producenti s nabídkou konzultací pro některý z kriminálních nebo zpravodajských pořadů. Nic z toho ale zatím nebylo potvrzené a ta nejistota mě znervózňovala. Od dětství jsem trpěl panickými atakami a hudba mi pomáhala snižovat míru úzkosti.

Pomalu jsem si to šinul po dálnici, levou nohou jsem podupával do podlahy a snažil se odreagovat při písničce „Tiny Dancer“ od Eltona Johna, což je moje vůbec nejoblíbenější píseň. *Okatá dívka s šibalským úsměvem... určitě jsi ji viděl tančit v písku... a teď ji mám... držím tu maličkou tanečnici v ruce.* Zesílil jsem hlasitost a dal se do zpěvu, což jsem dělával často, když jsem byl sám a nervózní. Po čtyřech nebo pěti opakováních, během nichž provoz trochu zeslábl, se moje úzkost začala zmírňovat.

Jak se mi v klidnějších chvílích často stávalo, i tentokrát se mi myšlenky stočily k nevyhnutelnému – k Zabijákovi

z Golden State, šílenci v masce, který svého času znásilňoval a vraždil po celé Kalifornii a nikdy nebyl dopaden. Odložené případy mě vždycky přitahovaly, tenhle u mě ovšem přerostl až v posedlost. Každý vyšetřovatel, který se jím zabýval – a věřte mi, že jich byly stovky –, dřív nebo později uvízl na mrtvém bodě. V průběhu čtyřiceti let bylo na vypátrání pachatele vynaloženo více prostředků než na jakýkoliv jiný zločin v historii Kalifornie, přesto skončil mezi odloženými případy. Opakovaně jsem se k těm spisům vracel už ode dne, kdy jsem na ně v roce 1994 jako zvědavý zelenáč narazil v opuštěné kartotéce naší kriminalistické knihovny. Existovaly i jiné případy, které se mi nedařilo rozlousknout, a každý z nich jsem si bral osobně, tenhle mě ale tížil ze všech nejvíc – hlavně proto, že pachatel přelstil ty nejlepší kriminalistické mozky v oboru. A navíc jsem věřil, že je pořád někde mezi námi. Svými pečlivě napláňovanými útoky šířil od poloviny sedmdesátých do poloviny osmdesátých let hroživou atmosféru strachu po celé Kalifornii. Uprostřed noci se vloupával do domů, kde svazoval a brutálně napadal vyděšené muže i ženy, někdy i před zraky jejich malých dětí, a postupem času své řádění završoval vraždou – nejraději oběti utloukl k smrti. Napadené osoby týral i psychicky. „Když budeš dělat problémy, rozsekám tvoje děcko na kousky. Přine-su ti pak jeho ucho,“ vyhrožoval jednomu muži, načež si odtáhl jeho ženu do vedlejšího pokoje, kde ji opakovaně znásilnil. Než jeho útoky roku 1986 náhle ustaly, zavraždil nejméně tucet lidí a brutálně znásilnil více než padesát žen.

Někteří měli za to, že zemřel, ale já jsem tomu nevěřil. Představoval jsem si, jak si žije v ústraní na nějakém poklidném předměstí, kde nikoho ani nenapadne, že může mít za souseda sériového vraha. Buď byl mazaný jako liška, nebo to byl jen grázl, co má štěstí, dost možná kombinace obojího. Většina lidí se mylně domnívá, že sérioví vrazi nedokážou přestat se zabíjením, jenže můžou a taky to dělají. Někteří mívají dlouhá období klidu, jiní přestanou úplně, obvykle proto, že se ocitnou příliš blízko dopadení nebo nahradí svůj vražedný návyk něčím

jiným – novým koníčkem, manželstvím či založením rodiny. A někdy jsou prostě jen už příliš staří. Zní to šíleně, že? Pomyslení, že si ten chlap nejspíš někde v klidu žije svůj život – jezdí si autem do obchodu, užívá si rodinné večere –, ačkoliv tolik jiných životů zničil, mi nedávalo spát. A nejspíš se vysmívá nám všem, kteří jsme ho nebyli schopni dopadnout.

Ještě než ho Michelle McNamarová, která se později stala mou přítelkyní a důvěrníci, v roce 2013 ve své reportáži v časopise nazvala Zabijákem z Golden State (*Golden State Killer*), byl známý pod přezdívkou Původní noční stalker (*Original Night Stalker* – ONS) a ještě předtím jako Násilník z East Area (*East Area Rapist* – EAR). Jeho přezdívka se měnila podle toho, jak se vyvíjely jeho zločiny: od fetišistických vloupání přes brutální sexuální útoky uprostřed noci až po vraždy. Pachatel svoje přezdívky přijímal a skrze ně se nám vysmíval. Vzpomínám si, jak se mi dostala do rukou stará nahrávka telefonního hovoru z dob, kdy se mu ještě říkalo Násilník z East Area. Na dispečink v Sacramentu tehdy volal muž, který tvrdil, že je hledaným pachatelem.

„Tady Násilník z East Area, vy pitomí zmrdi,“ představil se. „Dneska v noci si zase zašukám. Tak dávejte bacha.“

Jeho hlas zněl zlověstně. Suverénně. Výsměšně. Drze.

Přehrával jsem si ta slova pořád dokola.

„Víš o té nahrávce?“ zeptal jsem se Kena Clarka, vyšetřovatele z oddělení vražd úřadu šerifa v Sacramentu, který případu věnoval spoustu času.

„No jo,“ odpověděl.

„Myslíš, že je to on?“

„Nejspíš jo.“

„Hrozně mě to žere,“ povzdechl jsem si.

„No jasně,“ odvětil Clark. „Přesně o to mu taky šlo.“

Ani ne dva roky po tomhle telefonátu z roku 1977 přerostla jeho hra na kočku a na myš v první plánovanou vraždu.

Během více než dvou desetiletí, co jsem se tímto odloženým případem zabýval, jsem byl svědkem utrpení matek a otců, synů a dcer, bratrů a sester některých z jeho obětí. Studoval jsem fotografie z míst činu, na kterých bylo vidět jeho sadistické dílo. Strávil jsem dlouhé hodiny posloucháním příběhů mužů a žen, kteří buď z boží milosti, nebo díky vlastní odvaze nějakým záhadným způsobem jeho nemilosrdné útoky přežili, aby je pak po celá desetiletí pronásledovaly vzpomínky na to, co jim provedl.

Před nedávnem mi zazvonil mobilní telefon. Žena na druhém konci působila dojmem, že se každou chvílí zhroutí. „Vím, že si pro mě zase přijde, tak se stěhuju do Mexika,“ hlesla. Od chvíle, kdy se uprostřed noci vloupal k ní do domu a terorizoval její rodinu, uplynulo už třicet let. Příběhy těchto lidí mě neúnavně hnaly, abych v případě pokračoval. Ti nešťastníci spoléhali na to, že ho dostanu. „Vy to určitě dokážete,“ slýchal jsem od nich.

Rozhodně jsem nechtěl tu ženu zklamat. Nikoho z nich. Nejprve jsem na tom pracoval mezi jinými rozpracovanými případy, obvykle ve svém volném čase. Posledních několik let své kariéry jsem však z případu Zabijáka z Golden State udělal svou nejvyšší prioritu. Pečlivě jsem prošel tisíce policejních protokolů a svědeckých výpovědí a vyslechl každého, kdo měl s případem nějakou spojitost a stále žije. Tato posedlost mi pronikala do myšlenek i během víkendů, kdy jsem sekal trávník nebo si hrál s dětmi. Na Zabijáka z Golden State jsem myslel dokonce i na Štědrý den, zatímco zbytek rodiny rozbaloval dárky. A během dlouhých nocí, kdy jsem pátral v elektronických databázích a dával dohromady geografické profily jeho zločinů, abych se pokusil určit jeho domovskou základnu, se mi ten případ přehrával v hlavě v nekonečné smyčce. Jeho oběti mě pronásledovaly i ve snech.

Jako třeba Mary, jedna z těch nejmladších. Když jí v roce 1979 vpadl do života, chystala se do osmé třídy. Bylo jí sotva třináct, za domem na zahradě měla pořád ještě domeček na

hraní a nejraději ze všeho skákala panáka. Onoho léta se ve čtyři hodiny ráno vloupal přes posuvné skleněné dveře do jejich domu ve městě Walnut Creek. Vklouzl k ní do pokoje, zatímco její otec a sestra spali ve vedlejších místnostech. Probudila se, když se na ni obkročmo posadil a přiložil jí nůž ke krku. „Seš přece hodná holka, ne?“ zašeptal zlověstně. Mary netušila, co tím myslí. Odhrnul deku a uprostřed jejího překrásného růžového dětského pokojíku s jednorožci na stěnách ji brutálně znásilnil. Když odešel, Mary čekala skoro celou hodinu, než si konečně rozvázala pouta na nohou. Vyhrožoval jí totiž, že pokud to na něj řekne, zabije celou její rodinu, a tak raději čekala, dokud si nebude jistá, že je opravdu pryč. S dosud spoutanýma rukama pak běžela vzbudit otce. Ještě řadu let poté v hlavě slychala ozvěnu otcova hlasu, jak křičí na její sestru: „Sundej jí to!“ Krátce po této hrozně zkušenosti se Mary zeptala starší sestry své kamarádky: „Jsem ještě panna?“

Tři roky po útoku našla otce v posteli mrtvého. Byla přesvědčená, že zemřel na zlomené srdce. Ani já o tom nepochybuju. Sám mám dvě dcery. Nevím, jestli bych se dokázal přenést přes ten smutek a výčitky, že jsem je nedokázal ochránit. Mary přišla o nevinnost a o klid v duši. Celý život se neustále ohlíží, jestli ten chlap není někde poblíž a nesleduje ji.

Je to netvor, který strašlivě ublížil spoustě lidí. Rozhodně za to musí pykat. Měl jsem obavu, že po mém odchodu do výslužby už nikdo nenaváže tam, kde jsem skončil. Že se spisy vrátí do kartotéky, kde jsem je kdysi našel já, a zůstanou zapomenuty. A že mi to lidé, kteří spoléhají, že případ vyřeším, nikdy neodpustí. Co bude s těmi, kterým ten netvor zničil život? Jak by mohli dojít té trochy klidu, který přináší poznání pravdy?

V průběhu let jsem si už mockrát myslel, že jsem blízko vyřešení celého případu, ale pokaždé přišlo hořké zklamání, když testy DNA prokázaly, že jsem se mýlil. Naposledy se mi to stalo před pár týdny a bylo to naprosto zdrcující. V rámci genetické genealogie jsem objevil něco, čemu se říká triangulace segmentů DNA, což je proces, který dokáže určit biologické

příbuzenské vztahy porovnáním profilu DNA – který jsme v případě Zabijáka z Golden State měli k dispozici – se záznamy v genealogických databázích placených komerčních webových stránek sloužících k hledání předků. Tahle metoda mě zaujala poté, co jsem se doslechl, že se díky ní podařilo identifikovat ženu, která byla jako malá odložena. Nevěděli jsme, kdo ta holčička je ani odkud pochází, a byla tehdy příliš malá na to, aby si pamatovala něco, co by nám mohlo pomoci. Celé roky jsme se ji snažili identifikovat tradičními metodami, ale bez výsledku. Během jednoho konferenčního hovoru o jiném případě jsem se dozvěděl, že se ji nakonec podařilo identifikovat pomocí triangulace segmentů DNA. A tak mi začalo vrtat hlavou, jestli by nás tahle metoda nemohla dovést i k Zabijákovi z Golden State.

Ve spolupráci s malou pracovní skupinou vyšetřovatelů, kriminalistických analytiků a zkušenou genealožkou, která pomáhala i v onom prvním případě, jsme několik měsíců porovnávali profily DNA a analyzovali rodokmeny, abychom přišli na několik stop, které směřovaly k Zabijákovi z Golden State. Postupným vyřazováním podezřelých jsme seznam zúžili na nepočetnou skupinku mužů, kteří byli zhruba ve správném věku a v době útoku žili v Kalifornii. Následně jsme okruh možných pachatelů omezili ještě více na základě fyzických popisů pachatele, které poskytly některé jeho přeživší oběti.

Zaměřil jsem se na jednoho podezřelého, který mi připadal nejslibnější, a posledních pár týdnů před odchodem do výslužby jsem ho prověřoval. Byl to stavební dělník z Colorada a jeho osobní i geografický profil odpovídal profilu Zabijáka z Golden State. „Myslím, že ho máme,“ řekl jsem Steveu Kramerovi, kolegovi z FBI. „Jeho strejda byl zasažen sexuální delikvent. Mají to v rodině.“ Byl jsem si naprosto jistý, že jsme na to kápli, a už jsem si představoval, jak celý případ uzavřu, a zakončím tak s velkou pompou i celou svou kariéru. Pak mi ale zavolał Kramer, aby mi sdělil, že výsledky porovnání vzorku DNA sestry onoho stavebního dělníka se vzorkem Zabijáka z Golden

State neodhalily shodu, což znamená, že sestra stavebního dělníka není sestrou Zabijáka z Golden State. Muž byl tedy jako možný podezřelý vyloučen. Zavěsil jsem telefon a klesl hlavou na stůl. Ta zpráva mě úplně vyřídila. V tu chvíli mi došlo, že moje poslední opravdová šance na dopadení Zabijáka z Golden State se rozplynula.

Zbýval ale ještě jeden chlápek. Byl to člověk, který se za celých čtyřicet let nedostal do hledáčku policie při žádném z předchozích vyšetřování. Jeho jméno vyskočilo na monitoru stejně jako jméno muže z Colorada, protože k němu vedly profily DNA bratranců a sestřenic z druhého a třetího kolene přes jejich rodokmeny. Tito vzdálení příbuzní, kteří se zaregistrovali na předmětné genealogické webové stránce, neměli tušení, že jejich profily budou použity k pátrání po nechvalně známém sériovém vrahovi. Po onom posledním zklamání jsem tedy provedl předběžný průzkum a zjistil jsem, že jmenovaný splňuje některá kritéria. Měl odpovídající výšku kolem metru osmdesát a bylo mu sedmdesát dva let, což bylo sice o něco málo víc, než jsem čekal, ale to ho nevyklučovalo. Žil na předměstí Sacramenta v oblasti, kde jsem předpokládal, že bydlí i vrah. Jmenoval se Joseph DeAngelo a, co bylo poměrně zajímavé, byl to bývalý policajt. Přesto jsem si od toho moc nesliboval. V minulosti jsem měl podezřelé, které s případem spojoval i větší počet nepřímých důkazů, a všichni byli nakonec na základě DNA vyloučeni. Jaká byla šance, že to tentokrát bude jinak? Všechny moje teorie o Zabijákovi z Golden State naznačovaly, že předchozí podezřelý z Colorada odpovídal profilu pachatele mnohem víc.

Bylo kolem půl třetí odpoledne, když jsem sjel z mezistátní dálnice č. 80 na Antelope Road, hlavní tepnu spojující nákupní centra, restaurační řetězce a obytné čtvrti v Citrus Heights. Náš dům jsem měl asi hodinu cesty za sebou. Když jsem předtím

míjel „svou“ odbočku z dálnice, jako bych měl zapnutého autopilota. Ani jsem nezpomalil. Věděl jsem, že je potřeba si Josepha DeAngela ještě pořádně proklepnout, ale vzhledem k tomu, že to byl můj poslední den v práci, řekl jsem si, že zbylý čas využiju na krátký výlet. Dělal jsem to tak u všech svých případů – zjišťoval jsem, kde podezřelý žije a pracuje, abych si udělal představu o tom, co je zač.

Město Citrus Heights leží v okrese Sacramento na ploše čítající zhruba pětatřicet kilometrů čtverečních. Je to pěkné místo pro život. Je tu bezpečno a čisto, několik parků a baseballových hřišť, spousta maloobchodních a restauračních řetězců, které se přizpůsobují rychle se rozvíjejícímu trhu s nemovitostmi, a dodržují se tu maloměstské tradice, jako například promítání filmů zdarma na náměstí v sobotu večer. DeAngelův dům se nacházel v městské části postavené v sedmdesátých letech, obklopené dalšími čtvrtěmi, z nichž většina má v názvu závědějící slovo „estates“ evokující rozlehlé pozemky. Je to oblast plná standardizovaných domků namačkaných jeden na druhý a vzájemně oddělených dřevěnými ploty, které budí jen chabé zdání soukromí. Odbočil jsem z Antelope Road a proplétal se spleť vzájemně se křižujících ulic a slepých uliček lemovaných betonovými chodníky a žlutými značkami upozorňujícími řidiče, aby dávali pozor na hrající si děti, až jsem konečně spatřil ulici Canyon Oak Drive. Odpočítal jsem budovy až do čísla 8316 a zastavil u obručníku naproti domu nevýrazné béžové barvy. Garážová vrata byla zavřená. Na příjezdové cestě parkoval sedan značky Volvo s rybářským člunem na přívěsu. Mou pozornost ihned upoutala zahrada. Dokonce i v této nadmíru upravené čtvrti, kde většina obyvatel s hrdostí pečuje o své předzahrádky, tato rozhodně vyčnívala. Byla pečlivě udržovaná od domu až po okraj chodníku, jediné stéblo trávy nevyčnívalo. Z nějakého důvodu DeAngelo umístil na trávník před domem tři velké balvany, které tam ležely zdánlivě nahodile, asi pro okrasu. Trochu jsem zacouval, abych si prohlédl zahradu za domem, pak jsem znovu popojel vpřed, zaparkoval a vypnul

motor. Žaluzie byly zatažené, ale věděl jsem, že je doma. Po tolika letech vysedávání před domy podezřelých to člověk prostě pozná. Je to instinkt, kterému se naučíte věřit.

Nutkání dojít ke dveřím bylo nesnesitelné. *Prostě tam půjdu a představím se mu.* V hlavě jsem měl jako v úle a moje úzkost opět narůstala. Seděl jsem tam a přemýšlel o možných scénářích.

Podle prvního dojdu ke dveřím a zaklepu. Joe otevře.

Představím se: „Zdravím, já jsem Paul Holes, vyšetřovatel odložených případů z okresu Contra Costa. Zabývám se teď jistou sérií nevyřešených zločinů a...“

On se zatváří zvědavě, ale nijak podezřívavě. Okamžitě mezi námi zavládne vzájemné porozumění, které znají jen strážci zákona. Pozve mě dál.

„Dáte si kafe?“ zeptá se.

„Ne, díky. Kafe nepiju.“

„A co pivo?“

Po pár doušcích piva a chvilce zdvořilostní konverzace o policejní službě a o tom, jak se práce od jeho dob změnila, mu řeknu, že jsme k jeho jménu došli při vyšetřování jednoho případu. To ho překvapí, ale nijak nezervózní.

„Dnešek je nejspíš váš šťastný den,“ řeknu mu. „Jeden z vašich vzdálených příbuzných nahrál svou DNA na genealogický web a ukázalo se, že je pokrevně spřízněný s člověkem, kterého hledáme. Vy asi také budete vzdálený příbuzný našeho pachatele.“

Joe přikývne. „Aha. A jak vám v tom můžu pomoci?“

„No, potřeboval bych vzorek vaší DNA.“ Přijde mi trochu zvláštní žádat jiného policistu o důkaz, že není zákeřný sériový vrah, ale na druhou stranu jej díky tomu můžu oficiálně vyloučit z okruhu podezřelých a nikdo ho s tím už nebude znovu otravovat.

„Jo, chápu,“ řekne. „No jasně.“

Oba se zasmějeme nad absurditou dané situace. On mi poskytne vzorek, já se mu omluvím, že jsem ho obtěžoval, a odjedu.

A to bude moje poslední akce v rámci tohoto případu.

Je tu ale ještě druhá možnost, totiž že DeAngelo je Zabiják z Golden State. Podle tohoto scénáře jsem už teď udělal velkou chybu. Sedím pěkných pár minut před jeho domem ve služebním autě. Každý policajt, ať už stále sloužící, nebo bývalý, pozná, že se jedná o neoznačené policejní vozidlo. Pokud je to náš vrah, vím, čeho je schopný. Těžko říct, co by udělal, kdyby měl dojem, že je v pasti. Ví, že jsem tu. Je to prohnáný sériový vrah. Věděl, co jeho oběti sledují v televizi, kam chodí do práce nebo do školy, cí manžel je mimo město, cí rodiče jsou večer pryč, kdy kdo chodí spát.

Podle tohoto scénáře už bezpochyby přes žaluzie zmerčil auto, které mu stojí před domem. Když kráčím k jeho domu, poznává mě z rozhovorů, které jsem o případu v průběhu let poskytl médiím. Než dojdu ke dveřím, třímá v ruce zbraň. Může otevřít dveře a zastřelit mě dřív, než stihnu pozdravit. Nebo mě pozve dovnitř, kde mě bude mít pěkně pod kontrolou, po chvíli se omluví, vzdálí se a krátce nato se ke mně připlíží zezadu a rozbije mi hlavu.

Nikdo by se o tom nedověděl. Nikdo neví, že jsem tu. Nehlásil jsem se do vysílačky. Nevolal jsem domů. Prostě jsem odešel z kanceláře a skončil tady.

Zhluboka se nadechnu, abych se trochu uklidnil. Co mě to vůbec napadlo sem jezdit? Pokud je to náš vrah a začne mít podezření, že po něm jdeme, ohrozí to vyšetřování. A jestli usoudí, že je v pasti, tak mě zabije.

Musím odsud pryč, říkám si a vložím klíček do zapalování. *Ještě je moc brzy. Nechci to teď zbabrat. Ještě o DeAngelovi nemám dost informací.*

Nastartuju a donutím se zařadit rychlost. Nejsem ani blok od domu, když začnu o svém rozhodnutí pochybovat. *Možná právě dělám chybu. Byl jsem přímo u něj. Mohl jsem získat ten vzorek. Měl bych pro svůj tým alespoň další data ke genealogickému bádání. Co když je DeAngelo náš vrah? Byl jsem přímo u něj. Proč jsem nedošel ke dveřím?*

Cesta domů do Vacaville mi připadá nekonečná. Jsem hrozně zklamaný. Dnes jsem mohl uzavřít otázku posledního podezřelého v případě, jehož vyřešení mi tak dlouho uniká, ale zbabral jsem to. Pokud bude případ Zabijáka z Golden State někdy vyřešen, já u toho už nebudu. Měl jsem pocit, že jsem prohrál. Přeživší oběti se na mě spoléhaly jako na poslední šanci na spravedlnost a já jsem je zklamal. Moje kariéra skončí nelichotivou poznámkou pod čarou.

Připadalo mi to jako nepovedený finiš jinak hodně dobrého závodu.

3

Začátky

1968–1989

Většina lidí by mě označila za samotáře. Málokdo se se mnou sblíží natolik, aby ve mně viděl víc než jen chlápka, co řeší zločiny. Nejde o to, že bych se nechtěl otevřít nebo si ostatní pustit pod kůži, jen je to pro mě těžké. Vlastně nevím, jak nebýt uzavřený. Tuhle vlastnost jsem si osvojil už jako dítě – nepouštět si druhé příliš blízko a necítit se v jejich přítomnosti až příliš příjemně, protože kdykoliv jsem to udělal, vztahy se zpřetrhaly a já musel začít znovu. Otec pracoval u letectva, a tak jsme nikdy nebydleli dlouho na jednom místě. Od mého narození v roce 1968 na MacDillově letecké základně v Tampě až do mé maturity v roce 1986 na Vandenově střední škole ve Fairfielde v Kalifornii jsme se stěhovali minimálně desetkrát. Strípky mých vzpomínek z dětství často zahrnují loučení s učiteli a kamarády, které jsem sotva stačil poznat. Ochraný krunýř jsem si začal budovat v sedmé třídě po bolestné ztrátě svého prvního nejlepšího kamaráda, když tátu znovu přeložili, tentokrát ze San Antonia na Travisovu leteckou základnu v Kalifornii.

Ten rok jsem trávil většinu volného času doma, protože jsem se teprve marně sžíval s novým prostředím, a tehdy jsem

objevil televizní seriál *Koroner Quincy*. Jack Klugman v něm ztvárnil hlavní roli drsného losangeleského soudního lékaře, který se v jednom kuse dostává do potíží, protože strká nos do vyšetřování vražd, ale každý případ nakonec vždy vyřeší. Vzpomínám si na první díl, který jsem viděl. Udělal jsem si úkoly do školy, sedl si do obýváku na zem a přepínal kanály na naší první barevné televizi, když se na obrazovce objevil přísně vyhlízející muž v lékařském plášti, který se skláněl nad tělem mladé dívky. Byla zavražděná a někdo její tělo odhodil do kontejneru. S vyvalenýma očima jsem sledoval, jak Quincy pendluje mezi márníci, laboratoří a místem činu, jak se dostává do křížku s hlavním vyšetřovatelem a nachází důkazy, které policisté přehlédli. Než uplynula hodina, tenhle Quincy sám poskládal všechny dílky skládačky daného případu, dopadl vraha a zachránil život sestře oběti. Od té doby jsem se každou středu snažil mít domácí úkoly hotové co nejdřív. A jelikož jsem měl nadání pro přírodní vědy, tak jsem si řekl: „To zvládnou taky. Půjdu na medicínu a budu jako Quincy!“

Protože jsem se cítil stále osamělejší, snažil jsem se zapadnout alespoň ve škole a začal jsem se chovat tak, jak jsem si myslel, že se ode mě očekává. Díky schopnosti rychle odhadnout lidi a následně jim přizpůsobit své chování jsem se stával součástí různých dětských part. Snadno jsem se dokázal začlenit mezi oblíbené dívky, premianty, sportovce, šprty i záškoláky, ale s žádnou ze skupinek mě nepojilo hlubší pouto a nedávala mi smysl. Chtěl jsem prostě jen někam patřit. Byl to pro mě způsob přežití, ale na druhou stranu jsem ztrácel pojem o tom, kým skutečně jsem. To ve mně zanechalo pocit neukotvenosti a úzkosti, což vedlo k první panické atace. Bylo mi patnáct let a byl jsem u bazénu důstojnického klubu na tátově základně. Proti mně kráčely dvě dívky a zničehonic mi projela tělem vlna horka. Nemohl jsem popadnout dech. Všechno se to seběhlo strašně rychle. Tváře mi zčervenaly a po těle mi naskočil pot. Svět se mi rozmazal před očima. Když dívky prošly, sesunul jsem se na chodník a s divoce bušícím srdcem se stočil do

klubíčka. Po několika nekonečných minutách příznaky ustoupily, ale já byl vyčerpaný a měl jsem strach. Co se mi to stalo?

Nejdřív jsem si to nechal pro sebe. Nechtěl jsem, aby si máma dělala starosti nebo aby ze mě byl táta zklamaný. Když jsem se později rodičům přece jen svěřil, vzali mě k psychologce, která mě léčila metodou hlubokého dýchání. Generalizovaná úzkostná porucha byla počátkem osmdesátých let mezi lékařskými diagnózami novinkou. Časem jsem zjistil, že duševní poruchy máme v rodině. Matka se většinu života potýkala s mentální anorexií a u bratra se vyskytují příznaky obsedantně-kompulzivní poruchy. U mě jde převážně o sociální fobii. Nikdy jsem se necítil dobře mezi lidmi. Můj mozek je nejspíš vnímá jako hrozbu, protože kontakt s druhými ve mně vyvolává hluboký strach z odmítnutí nebo z toho, že se ztrapním. Provází mě to celý život, i když teď už dokážu předvídat okamžiky, které by mohly záchvat vyvolat – spolehlivým spouštěčem je například zdvořilostní konverzace s cizím člověkem –, a v takových případech se snažím dopředu uklidnit. Vždycky potřebuju chvíli, abych se obrnil. Teď už to o sobě vím a takhle to dokážu zvládnout, ale cesta k tomuhle poznání byla dlouhá a trnitá. Kdybych tehdy věděl to, co vím teď, mohl jsem si ušetřit spoustu trápení. Tenkrát mi ale bezstarostné dětství ukradl neustálý strach z toho, kdy přijde další děsivý záchvat paniky.

Snažil jsem se s tím strachem vypořádat sám, ale s přibývajícím roky se zdálo, že není možné ho ovládnout. V roce 1983 jsem na střední začal chodit s roztleskávačkou jménem Kim. Byla o dva roky starší než já a byla to moje první vážnější známost. Byl jsem zamilovaný až po uši. Kim mi dala jasně najevo, že chce, aby byl její kluk fotbalista. O americkém fotbalu jsem nevěděl ani zbla, do té doby jsem se věnoval jen plavání, ale nechtěl jsem o ni přijít, a tak jsem se přidal k týmu. Znovu jsem se uchýlil k osvědčené metodě spočívající v naplňování

očekávání druhých a snažil jsem se udělat ze sebe přesně takového sportovce, jakého si Kim přála.

Kim a já jsme byli každý úplně jiný. Já jsem byl plaché dítě z přísně katolické rodiny. S děvčaty jsem neměl žádné zkušenosti. Kim byla svobodomyšlná a společenská. Její rodiče uplatňovali liberální výchovu s minimem pravidel a maximem důvěry. Kim doma klidně řekla, že se jdeme „muchlovat“, a její máma ani nemrkla. Byli jsme v pubertě a já z ní byl úplně pař. Jenže zároveň jsem byl introvert, co kvůli holce předstírá, že je někdo jiný. Skrýval jsem části svého já, o kterých jsem si myslel, že by se jí nelíbily. Držet tuhle masku pro mě bylo náročné, až trýznivé a panické ataky se mi zhoršovaly. Většinou mě přepadly dřív, než jsem si uvědomil, že je musím prodýchat. Snaha tajit záchvaty paniky, které jsem považoval za svou slabost, mě ještě víc znervózňovala, takže jsem byl mnohem náchylnější k dalším atakám. Uvízl jsem v začarovaném kruhu.

Jak už to u prvních lásek chodí, časem jsme se rozešli. Já jsem s povděkem opustil fotbalový tým a Kim začala chodit s jiným hráčem. Brzy poté mě jeden kamarád pozval na hromadné sledování Super Bowlu do domu v zámožné části základny, které jsme přezdívali Snobákov. Dívka, která akci pořádala, chodila k nám do školy. Věděl jsem o ní jen to, že se jmenuje Lori. Byla nádherná. Měla kulatý obličej a lesklé hnědé vlasy do půli zad. Devatenáctý ročník Super Bowlu byl velká událost. V „souboji zadáků“ se utkali Dan Marino z týmu Miami Dolphins a Joe Montana za domácí San Francisco 49ers. Psal se rok 1985 a ten samý den byl bývalý kalifornský guvernér Ronald Reagan inaugurován do svého druhého prezidentského období. Prezident Reagan zahájil zápas hodem mincí v Bílém domě, odkud se los přenášel prostřednictvím satelitního vysílání. Byla to strhující událost, dokonce i pro někoho jako já, kdo na americký fotbal zanevřel.

Poté co domácí manšaft porazil miamské Delfíny, pár z nás v domě zůstalo a pokračovalo v zábavě. Lori nám vyprávěla o sobě. Po všech těch letech si už nepamatuju, o čem přesně

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Bez masky***.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.